

'Ik heb geen plek om te rouwen'

Marry's zoon werd met geweld om het leven gebracht

Twee jaar geleden is de enige zoon van Marry (50) vermoord, de toen 24-jarige Ricardo. Zijn lichaam is nog altijd niet teruggevonden. Ondanks haar diepe verdriet lukt het Marry om haar leven weer op te pakken. "Ik voel Ric nog regelmatig bij me in de buurt en daar put ik troost uit. Net als uit mijn geloof in de zielenwereld en de steun van mijn gidsen."

Marry is een alleenstaande vrouw en heeft volgens haar eigen zeggen weinig vrienden. Ze is ook het liefst alleen, begint ze haar verhaal, want dat is ze al zo lang gewend. "Ik was enig kind en kreeg weinig liefde van mijn moeder. Ze liet me altijd merken dat ik een blok aan haar been was. Mijn vader heb ik nauwelijks gekend, hij was al vroeg uit beeld. Ook hij had geen interesse in mij. Hij was aan van alles verslaafd en totaal ontspoord. In mijn leven heb ik veel met geweld te maken gehad. Mijn moeder werd door haar nieuwe vriend regelmatig in elkaar geslagen en zelf heb ik voordat ik Ricardo's vader leerde kennen, ook een relatie gehad waarin ik mishandeld werd."

De relatie met Ricardo's vader was in het begin wél liefdevol en Ricardo was ook zeer gewenst door zijn ouders. Maar toen het huwelijk later toch spaak liep, voelde Ricardo zich niet welkom in het nieuwe gezin van zijn vader. Hij werd duidelijk achtergesteld bij de andere kinderen. Na vier jaar verbrak Ricardo - destijds negen jaar - zelf het contact met zijn vader. Sindsdien heeft hij hem ook nooit meer gezien. Hij liet niets meer van zich horen.

JEUGD

Met een verdrietige glimlach vertelt Marry over de kleine Ricardo. "Hij was een mooi en lief kind, met een goed karakter. Hij was heel zorgzaam voor mij en had veel goede vrienden, die zelfs nu nog af en toe contact met mij zoeken. Hij was zo'n type dat zijn laatste centen aan iemand geeft die geen geld voor de bus heeft en dan zelf gaat lopen. Helaas kreeg hij in de puberteit ook een andere kant: een van drank, drugs en foute vrienden. Die hebben hem op het verkeerde pad gebracht. Dat begon al op zijn veertiende. Ricardo en ik kregen hierdoor steeds vaker ruzie. Uiteindelijk was hij in huis niet meer te handhaven. Steeds langere periodes bleef hij gewoon weg zonder te zeggen waar hij was. Dan zwierf hij ergens rond. Maar er waren ook periodes waarin alles weer goed was, dan blowde hij hooguit en gebruikte verders niks. En dan hadden we het gezellig samen."

Tot Ricardo bevriend raakte met een man, die tatoeages zette. Hij gebruikte cocaïne. Vanaf dat moment ging het snel bergafwaarts met Ricardo. "Zijn karakter veranderde en hij werd steeds agressiever. Ik herkende hem niet meer. Toch kwam er daarna nog een goede tijd waarin hij weer thuis kwam wonen en het huis opruimde en kaarsjes voor me neerzette als ik uit mijn werk kwam. We maakten nieuwe afspraken. Eindelijk kreeg hij ook een uitkering en dat gaf

'Zijn karakter veranderde en hij werd steeds agressiever. Ik herkende hem niet meer'

hem wat lucht. Hij wilde graag een eigen huisje hebben. Het zag er allemaal veelbelovend uit, toen. Ook wilde hij graag een hond. Ik liet me door hem overhalen, maar ik zei: 'Het moet een vrouwtje zijn, een beetje gek, eentje die in sloten springt en waar je mee kunt dollen, maar ze hoeft helemaal niet mooi te zijn.' Ricardo keek op de site van het asiel en zag meteen een foto van de hond die duidelijk voor ons bestemd was. Ze was oerlelijk, had één blauw en één bruin oog, haar tong was te groot voor haar bek, dus die hing er altijd uit, ze had rare oren, maar het was een geweldige schat. Ze vertelden ons dat ze niet makkelijk was met andere honden, maar als we haar maar voldoende uitlieten, zou dat wel goed komen. Ric nam haar overal mee naar toe, in bussen, in de metro en dat ging altijd goed. Ze waren al gauw onafscheidelijk. Uiteindelijk, toen het dus toch misging met Ricardo, zorgde ik verder in mijn eentje voor de hond. Ik was dol op haar en ik weet zeker dat het geen toeval was dat ze in mijn leven is gekomen. Zij kon me troosten toen ik zo'n enorm verdriet had. Helaas heb ik haar een tijdje terug moeten laten inslapen. Ze had weer eens een andere hond gepakt, die het gelukkig wel heeft overleefd. Kennelijk was haar taak hier op aarde klaar en mocht ze gaan. Zo zie ik dat tenminste. Ze heeft me door de moeilijkste tijd van mijn leven geholpen. Daar ben ik haar dankbaar voor."

WAARSCHUWING

Na een goede periode kon Ricardo opnieuw de verleiding van drank en drugs niet weerstaan. "Ik merkte het meteen aan hem. Hij bleef weer weg zonder te vertellen waar hij was en werd steeds onbetrouwbaarder, je kon geen afspraken met hem maken. Ik was altijd ongerust. In die periode is hij ook nog een keer overhoop gestoken in de metro. Gelukkig gebruikte de ►

'Ik denk dat het een soort waarschuwing 'van boven' was, maar het heeft niet geholpen. Voor mij was de maat vol op een gegeven moment: hij moest het huis uit, hoe erg ik dat ook vond'

dader per ongeluk de botte kant van het mes, maar Ric is toen met aardig wat verwondingen opgenomen in het ziekenhuis. Ik denk dat het een soort waarschuwing 'van boven' was, maar het heeft niet geholpen. Voor mij was de maat vol op een gegeven moment: hij moest het huis uit, hoe erg ik dat ook vond. Ik was helemaal murw en kon niet meer. De dag dat we die ruzie hadden, in maart 2013, is de laatste keer geweest dat ik hem heb gezien. Gelukkig voel ik me daar niet schuldig over, omdat ik weet dat ik werkelijk alles heb gedaan wat ik kon om hem te helpen en hem alle liefde heb gegeven die ik in me had. Het was zijn eigen keuze om deze weg te gaan. Hij heeft kansen genoeg gehad om andere keuzes te maken, maar die niet gegrepen."

VERMIST

Er gingen een paar maanden voorbij waarin Marry helemaal niets van haar zoon hoorde. En waar ze hem voorheen dan wel eens toevallig tegenkwam, gebeurde dat nu ook niet. Toch maakte ze zich nog geen zorgen, ze vermoedde dat hij bij een vriendin was waar hij wel vaker verbleef.

"Maar na drie maanden - het was inmiddels juni - kreeg ik opeens heel sterk het gevoel dat het niet goed was met hem. Achteraf denk ik dat dit het moment moet zijn geweest waarop hij om het leven werd gebracht. Dat ik dat onbewust heb aangevoeld. Na nog een maand belde die bewuste vriendin mij op. Of ik wist waar Ricardo uithing, want zij had al heel lang niets van hem gehoord en maakte zich ongerust. Na ons

gesprekje besloot ze om bij de politie aangifte van vermissing te doen. Ook ging ze samen met anderen kijken in het huis van de tatoeëerder, omdat Ricardo daar vaak kwam en er ook regelmatig sliep."

Tot hun schrik zagen ze in het huis sporen van grote hoeveelheden bloed. Ze waarschuwden meteen de politie en daarmee werd de zaak aan het rollen gebracht. Uit DNA-onderzoek bleek dat het bloed inderdaad afkomstig was van Ricardo. Ook het bloed dat werd aangetroffen op een bijl in de berging. In de weken die volgden zocht de politie met helikopters, speurhonden en duikteams de omgeving af naar het lichaam van Ricardo. Tevergeefs.

"Nadat ik gehoord had wat er hoogstwaarschijnlijk was gebeurd met Ricardo, heb ik negen weken buiten op de galerij van mijn flat gezeten. Ik kan me er niets meer van herinneren. Ik moet gegeten en gedoucht hebben. Er stond een kastje met kaarsjes en foto's die ik er vast zelf heb neergezet. Ik moet met de hond gewandeld hebben, boodschappen hebben gedaan, maar het is alsof ik onder een soort stolp heb geleefd, geïsoleerd van de wereld om mij heen. Ik heb er alleen nog flarden herinnering aan. Mijn geheugen is sindsdien sowieso niet meer wat het geweest is, maar dat schijnt erbij te horen en dat komt ook niet meer helemaal goed. Het heeft me wel beschermd om de geweldige schok te kunnen overleven."

VEROORDELING

Tot op de dag van vandaag is het lichaam van Ricardo niet gevonden. De zaak is verschillende keren op televisie geweest, onder meer bij Opsporing verzocht, maar nooit is er een bruikbare tip gekomen. Toch was er voor de rechtbank - door de vele aanwijzingen in deze zaak - geen enkele twijfel dat Ricardo met geweld om het leven was gebracht. De verdachte vriend werd veroordeeld tot een gevangenisstraf van twaalf jaar voor doodslag en het laten verdwijnen van een lijk.

"Ik kan de hele geschiedenis eigenlijk pas goed afsluiten als Ricardo gevonden wordt, maar de dader schijnt tegen een medegevangene gezegd te hebben dat hij bang is voor strafvermeerdering als de overblijfselen gevonden worden en ze kunnen reconstrueren wat er precies gebeurd is. Nu is hij alleen maar veroordeeld voor doodslag. Dit jaar gaat hij zelfs in hoger beroep.

Deze man is echt heel brutaal en gewetenloos. Maar stel dat ze hem strafvermindering beloven als hij vertelt waar het lichaam is, dan kan ik daar zelfs nog vrede mee hebben. Voor mij is het absoluut het belangrijkste dat ze mijn zoon vinden en dat ik weet wat er gebeurd is. Dan kan ik pas rust hebben. De onzekerheid over zijn lot is afschuwelijk. Ik heb geen plek om te rouwen, ik heb niet eens de kans gekregen om afscheid van hem te nemen.”

LICHAAM EN ZIEL

Ook al blijft het voor Marry belangrijk dat Ricardo alsnog wordt gevonden, toch kan ze er ook op een andere, meer spirituele manier naar kijken. “Ik ben ervan overtuigd dat we hier op aarde komen om lessen te leren en ervaringen op te doen, en dat we daar meerdere levens voor nodig hebben. Als ik vanuit dat geloof kijk, weet ik dat Ricardo in dit leven als het ware ‘klaar’ was. En weet ik ook dat zijn lichaam eigenlijk alleen maar een omhulsel was, waar zijn echte zelf allang uit verdwenen is. Maar zijn ziel is er nog en daar heb ik regelmatig contact mee. Dat is voor mij een heel grote troost. Het klinkt misschien vreemd als je niet gelooft in het voortbestaan van een ziel, maar voor mij is het wel duidelijk waarom Ricardo hier op aarde is gekomen: hij moest feestvieren en alles doen wat God verboden heeft. Het kan zijn dat hij die ervaring wilde opdoen na levens waarin hij juist heel braaf is geweest. Onze ziel komt hier om elke menselijke ervaring mee te maken, om te voelen wat er dan met je kan gebeuren. Welke emoties je kunt doormaken als je verslaafd bent, gehandicapt geboren wordt, in armoede leeft, natuurrampen of oorlogen meemaakt, maar ook hoe het is om welvarend te zijn, je talenten te ontplooien en liefdevolle relaties te hebben. Voor mijn gevoel heeft Ricardo mij als moeder uitgekozen, omdat hij wist dat ik van hem zou blijven houden, wat hij ook zou doen en hoe hij me ook zou kwetsen met zijn gedrag. Ook kon ik hem in zijn jeugd voorzien van materiële zaken waar hij naar verlangde: mooie kleren, een brommer, leuke uitjes, vakanties. Ricardo heeft kunnen ervaren hoe het is als iemand onvoorwaardelijk van je houdt, maar ook hoe je je leven kunt verwoesten met een dergelijke leefstijl. Helaas leer je vaak het meest door moeilijkheden tegen te komen.”

Marry troost zich met de gedachte dat Ricardo

klaar was met de opdracht die hij zichzelf voor dit leven gesteld had. In een volgend leven kan hij met deze ervaring weer heel andere keuzes maken.

“Ieder mens komt op aarde met een levensopdracht. Die bedenken we niet in ons eentje, we worden daarbij geholpen door gidsen in de zielenwereld. Zij overzien beter wat wij nodig hebben voor onze ontwikkeling. Ook begeleiden zij ons op ons levenspad en zorgen ervoor dat we die gebeurtenissen en mensen tegenkomen die het mogelijk maken om de ervaringen op te doen waarvoor we gekozen hebben. Toch hebben we nog steeds een vrije keus om daarmee te doen wat we willen en wat we kunnen. Dat geldt voor mij, maar dat gold ook voor Ricardo. Hij had ook een andere weg kunnen inslaan op het moment dat hij besloten had zijn leven te beteren en weer bij mij kwam wonen. Hij kon het alleen niet volhouden. Zijn wens om het goede te doen won het niet van zijn gevoeligheid voor al die verleidingen. Als je geboren wordt met een aanleg voor verslavingen, wordt je wilskracht erg op de proef gesteld. Dat gebeurt vaak in deze tijd, waarin mensen zo gemakkelijk aan drugs kunnen komen.

Ik heb altijd gedacht dat ik niet verder zou kunnen zonder Ricardo, maar uiteindelijk lukt me dat natuurlijk wel. Ik weet dat ik krachtig genoeg ben. Je krijgt op je levenspad niet meer te verwerken dan je aankunt, al voel je dat vaak anders. In het begin heb ik mijn gidsen vaak gesmeekt om niet langer te hoeven leven, of in elk geval niet oud te worden. Ik heb daadwerkelijk een poging gedaan om eruit te stappen, maar het is kennelijk mijn tijd nog niet. Ik voel ook wel dat ik nog een taak heb hier op aarde, namelijk om mensen te vertellen dat de dood niet het einde is en dat je nog contact kunt hebben met de overledenen. Mij helpt het enorm om dat te weten en ook om te weten dat het allemaal past in een plan, dat niets zomaar gebeurt. Dat maakt dat ik uiteindelijk vrede kan hebben met de dood van mijn zoon. Ik heb het er met Slachtofferhulp over gehad dat ik wel met hen zou willen samenwerken om mensen die ervoor open staan hierover te vertellen. Mij heeft het zoveel troost gebracht, dat gun ik een ander ook.”

SPIRITUELE ERVARINGEN

Onlangs heeft Marry iets bijzonders meege-
maakt dat haar nieuwe kracht heeft gegeven. ▶

‘Deze ervaring geeft me nu zo’n rust! Het lijkt wel of ik een ander rugzakje meegekregen heb: een heel nieuwe energie. Ik voel me sindsdien echt goed’

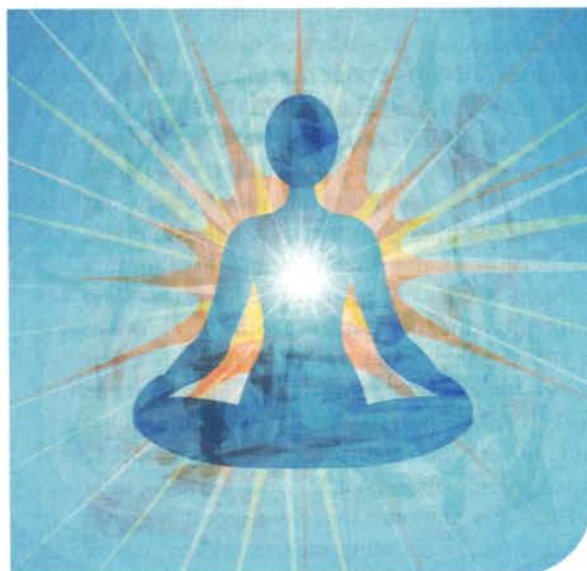
“Ik was op dat moment zo verschrikkelijk wanhopig. Ik kon het niet meer aan en smeekte mijn gidsen om me te helpen. Die nacht hebben ze me meegenomen naar hun wereld en mocht ik contact hebben met Ricardo. Ik zag hem duidelijk en kon hem aanraken. Hij zag er fantastisch goed uit, een stukje jonger dan de 26 jaar die hij nu zou zijn. Het was heel erg fijn en voelde zo vertrouwd. Deze ervaring geeft me nu zo’n rust! Het lijkt wel of ik een ander rugzakje meegekregen heb: een heel nieuwe energie. Ik voel me sindsdien echt goed. Ik had er graag willen blijven, maar ik begrijp wel dat dit niet de bedoeling is.”

Wat haar ook troost biedt, vertelt ze, zijn de tekens die ze regelmatig krijgt van Ricardo. Zoals tijdens de herinneringsdienst die ze had georganiseerd vorig jaar op zijn verjaardag. “Hij zou 25 zijn geworden. De bijeenkomst was in een uitvaartcentrum waar je uitkeek op een fontein. Ik heb het zelf niet gezien, maar anderen vertelden mij dat aan het begin van elk van de vier liedjes die ik heb laten spelen er een regenboog verscheen in de fontein! Ik heb het ook met getallen en liedjes en teksten die ik ergens lees net op het moment dat die toepasselijk zijn in een bepaalde situatie. En laatst vroeg ik, wat ik al zo vaak aan Ricardo gevraagd had, om me gewoon nog eens een keertje te zeggen wat hij altijd zei: ‘Hoi mam!’ Ik was een interview in Mijn Geheim Special aan het lezen, dat ‘toevallig’ ook ging over levenslessen en het leven na de dood. Ik sloeg de laatste pagina van dat interview om en zie ineens in heel grote letters staan: ‘Hoi mam!’ Dat was de titel van het volgende verhaal. Kijk, dit was voor mij weer zo’n teken, een knipoog van Ricardo. Daar ben ik dan zo blij mee!”

NIEUW LEVEN

Een paar maanden nadat duidelijk was geworden dat Ricardo met geweld om het leven was gekomen,

heeft Marry haar werk in het verzorgingshuis weer opgepakt. Haar studie tot verpleegkundige heeft ze inmiddels afgerond, waardoor haar baan een stuk verantwoordelijker en interessanter is geworden. Als ze in het verzorgingshuis aan het werk is, wil ze er helemaal zijn voor de veelal dementerende bewoners. “Het klinkt misschien gek om van jezelf te zeggen, maar ik voel dat ik liefde en warmte kan uitstralen naar deze mensen, die vaak zo weinig vreugde in hun leven kennen. Dat doet me goed en geeft me het gevoel van waarde te zijn. Ik vind het ook fijn om mensen die een dierbare zijn verloren te steunen in hun verdriet. Ik weet waar ze het over hebben. Toch weet bijna niemand wat mij overkomen is. Dat houd ik liever voor zichzelf.”

Marry is sterk. Ze is in staat haar verdriet toe te laten zonder erin te verdrinken. Een moedige, wijze en liefdevolle vrouw. “Deze verschrikkelijke ervaring heeft me veel geleerd en me veel bewuster gemaakt. Mijn contact met de spirituele wereld heeft zich verdiept en ik begrijp waarom dit mij overkomen is, al had ik deze ervaring maar al te graag aan me voorbij laten gaan. Het gemis zal altijd blijven, maar ik hoop dat de dood van Ricardo mij uiteindelijk ook een nieuw leven zal brengen, waarin ik niet meer alles in mijn eentje hoeft te doen en aansluiting zal vinden bij mensen bij wie ik me thuis kan voelen, omdat ze mijn manier van in het leven staan kunnen delen. En als ik hier op aarde klaar ben, als mijn taak erop zit, dan zal ik mijn zoon weer terugzien in de zielenwereld en zullen we weer samen zijn. Daar ben ik heilig van overtuigd!” ■